

POLICY BRIEF | september 2026

Styrk mulighederne for børn og unge i udsatte boligområder

Trods politiske bestræbelser på at modvirke parallelsamfund og skabe mere velfungerende boligområder vokser mange børn og unge i Danmark op i udsatte boligområder. Med afsæt i den nyeste viden sætter TrygFondens Børneforskningscenter i dette brief fokus på, hvad det kan betyde for dem, og hvordan man kan styrke livsmulighederne for børn og unge i udsatte boligområder.

Befolkningssammensætningen i de danske boligområder har betydning for, hvem vi møder i hverdagen, hvem vores børn går i skole med, og hvilke rollemodeller, de møder. Udsatte boligområder er kendetegnet ved, at beboerne er mere udsatte end andre borgere på stort set alle socioøkonomiske dimensioner. De har lavere indkomst, kortere uddannelse og bor ofte i almene boliger. Samtidig er koncentrationen af ikke-vestlige indvandrere ofte høj (1, 2).

De sidste årtier har stigende ulighed og indvandring fra ikke-vestlige lande medvirket til, at udsatte boligområder er gået fra at være et storbyfænomen til at være udbredt i hele landet (1). Nogle steder, navnlig i de største byer, har områderne udviklet sig til såkaldte parallelsamfund. Det er ifølge lovgivningen et alment boligområde med mindst 1000 beboere, hvor andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct. Området skal desuden opfylde mindst to af fire kriterier for social udsathed i forhold til beskæftigelse, kriminalitet, uddannelse og indkomst (3).

Nærmiljøets betydning for børn og unge

Forskning viser, at det kan have negativ indvirkning på børn og unges udvikling at vokse op i et udsat boligområde. Det skyldes, at påvirkning fra kammerater, sociale netværk og rollemodeller i nærmiljøet har betydning for, hvor godt de klarer sig i uddannelsessystemet (4, 5), og for deres

sandsynlighed for at begå kriminalitet eller udvise risikoadfærd (6, 7, 8, 9). For flygtningebørn med ikke-vestlig baggrund har andelen af sprogfæller i nabolaget også negativ betydning for deres resultater i skolen (6). Effekten af at bo i et udsat boligområde afhænger dog af ressourcerne i området. Hvis der i nærmiljøet er ressourcerstærke voksne fra samme etniske gruppe med høj uddannelse eller i beskæftigelse, kan det opveje eller forbedre udfaldet (4, 6).

HOVEDPUNKTER

- » Børn og unge i udsatte boligområder klarer sig ofte dårligt i skolen og har større risiko for at begå kriminalitet og udvise risikoadfærd.
- » Det giver rationale for samlede indsatser, der kan løfte udsatte boligområder – men der er begrænset evidens for, at eksisterende helhedsorienterede lovpakker virker.
- » Boligsociale indsatser som fritidsjob og lektiehjælp samt fortætning med flere ejer- og private udlejningsboliger kan bidrage til at løfte børn og unge i udsatte boligområder.
- » Kompenserende skoleressourcer til målrettede indsatser til skoler med udsatte elevgrupper er mere effektivt til at løfte eleverne fagligt end tvungen skoleomfordeling eller ændring af skole-distrikter.

Nye boligformer kan styrke nærmiljøet

For at forbedre børn og unges nærmiljø er det oplagt at bruge boligpolitikken til at tiltrække eller fastholde ressourcestærke beboere og modvirke den sociale og etniske opdeling i de danske boligområder (10). For eksempel ved at fortætte udsatte boligområder med flere ejer- og private lejeboliger. Et nyt amerikansk studie viser, at sådanne tiltag kan bidrage til at skabe mere blandede boligområder, hvor børn og unge, der vokser op i området, som følge af kontakt til ressourcestærke naboer og jævnaldrende, øger deres fremtidige uddannelseschancer og indkomst og reducerer deres risiko for at komme i fængsel (11).

Begrænset viden om effekten af parallelsamfundslovgivning

En mere omfattende tilgang til at styrke nærmiljøet er parallelsamfundspakken (12) og dens fortløber ghetto-planen (13), der via fysiske ændringer, strammere regler for udlejning, sociale indsatser, børne- og ungeinitiativer og tryghedstiltag sigter på at afskaffe parallelsamfund og gøre udsatte boligområder på parallelsamfundslisten til mere blandede, trygge og velfungerende boligområder. Der er dog begrænset evidens for, om det virker, da det er metodisk svært at isolere effekten af lovgivningen. Et nyt studie fra TrygFondens Børneforskningscenter viser imidlertid, at ghettoplanen ikke ændrede den sociale og etniske sammensætning af beboerne i boligområderne på ghettolisten. Til gengæld faldt sandsynligheden for at begå kriminalitet med 9,5% blandt de oprindelige beboere i områderne, og denne effekt blev fastholdt 8-10 år senere (14).

Specifikt for børn og unge indikerer en række undersøgelser også, at boligsociale indsatser som fritidsjob (15), mentortilbud, lektiecafé, uddannelsesvejledning og opsøgende arbejde kan bidrage til at forbedre skoleresultater og uddannelsesfrekvens for børn og unge i udsatte boligområder (16, 17).

Ikke effektivt at omlægge skoledistrikter

Skolen kan være et vigtigt middel til at styrke livschancerne for børn i udsatte boligområder gennem uddannelse og deltagelse i fællesskaber på tværs af sociale

skel. Men skoler i udsatte boligområder har et sværere udgangspunkt for at løfte denne opgave, da de har en højere andel af elever med indvandrerbaggrund eller fra hjem med begrænsede ressourcer, som oftere får lavere karakterer eller har faglige vanskeligheder (18, 19). Det øger risikoen for, at ressourcestærke familier vælger den lokale skole fra (20) og giver på nogle skoler sociale udfordringer, som præger hele skolemiljøet (21).

En oplagt løsning kunne være at ændre skoledistrikterne, så elevgrundlaget bliver mere sammensat. Et nyt dansk studie viser imidlertid, at det ikke er en særlig effektiv metode, hverken når det gælder socioøkonomisk eller etnisk sammensætning, da ressourcestærke forældre flytter deres børn til andre skoler i så stort et omfang, at det stort set opvejer effekten af de nye skoledistrikter (20).

Kompenserende skoleressourcer kan løfte børn lokalt

Heller ikke tvungen omfordeling af elever med minoritetsbaggrund fra skoler i udsatte boligområder til skoler i mere ressourcestærke områder har vist sig effektivt i forhold til at løfte disse børn og unge i en dansk kontekst. Således viser en evaluering af Aarhus Kommunes skoleomfordelingspolitik for tosprogede skolestartere, at elever med mangelfuldt dansk, der henvises til en skole i et skoledistrikt med flere dansksprogede klassekammerater og tilbydes gratis skolebus hertil, trives dårligere i indskoling og klarer sig dårligere fagligt end sammenlignelige indvandrerbørn på den lokale folkeskole (22, 23).

Det kan både skyldes, at dårligere trivsel påvirker elevernes faglige udvikling, og at skoler i udsatte boligområder har flere ressourcer til rådighed til målrettede skoleindsatser og større specialisering i at støtte tosprogede elever med sprogstøttebehov. Det indikerer, at politikker, der omfordeler ressourcer til skoler med udsatte elevgrupper og målretter dem deres behov, kan være mere effektive til at løfte eleverne fagligt end politikker, der omfordeler tosprogede elever til skoler med flere dansksprogede elever i klassen. ■

Se referencer på næste side.

Læs mere på childresearch.au.dk/policy-briefs

KONTAKT

Anna Piil Damm
Trygfondens Børneforskningscenter
Aarhus Universitet

Mail: apd@econ.au.dk
Tlf.: 8716 5146

TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER

Referencer

- Damm, A.P., Hassani, A., Tranæs, T., Schultz Nielsen, M.L. & Jakobsen, V. (2022). *Bosætning i Danmark – i et 35 årigt perspektiv*. Frederiksberg: Syddansk Universitetsforlag.
- Damm, A. P. (2014). *Neighborhood Quality and Labor Market Outcomes: Evidence from Quasi-Random Neighborhood Assignment of Immigrants*. *Journal of Urban Economics*, 79, 139–166.
- Social- og Boligstyrelsen (2026). *Definitioner og lister*. Tilgået juni 2026. [Link](#)
- Åslund, Olof; Edin, Per-Anders; Fredriksson, Peter & Grönqvist, Hans. (2011). Peers, Neighborhoods, and Immigrant Student Achievement: Evidence from a Placement Policy. *American Economic Journal: Applied Economics*, 3(2), 67–95.
- Chetty, R., Hendren, N., & Katz, L. F. (2016). *The Effects of Exposure to Better Neighborhoods on Children: New Evidence from the Moving to Opportunity Experiment*. *American Economic Review*, 106(4), 855–902.
- Damm, A. P., Hassani, A., Hvidtfeldt, C., Andersen, T. S. H., & Schultz Nielsen, M. L. (2025). *Co-Ethnic Neighbours and Integration of Migrant Children*. ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.
- Damm, A. P., & Dustmann, C. (2014). Does Growing Up in a High Crime Neighborhood Affect Youth Criminal Behavior? *American Economic Review*, 104(6), 1806–1832.
- Chyn, E. (2018). Moved to Opportunity: The Long-Run Effects of Public Housing Demolition on Children. *American Economic Review*, 108(10), 3028–3056.
- Rotger, V. T., og Galster, G. C. (2019). Neighborhood peer effects on youth crime: Natural experimental evidence. *Journal of Economic Geography*, 19(3), 655–676.
- Damm, A.P., Hassani, A. & Schultz Nielsen, M.L. (2025). On the determinants of residential segregation of immigrants and descendants. *Cities*, 166, artikel 106209.
- Chetty, R., Diamond, R., Foster, T.B., Katz, L., Porter, S.R., Staiger, M. & Tach, L. (2026) *Creating High Opportunity Neighborhoods: Evidence from the HOPE VI Program*. Opportunity Insights, January 2026. [Link](#)
- Regeringen (2018) *Ét Danmark uden parallelsamfund. Ingen ghettoer i 2030*. Økonomi- og Indenrigsministeriet. [Link til publikation](#) Implementeret gennem Lov nr. 1322 af 27. november 2018 om ændring af lov om almene boliger mv.; samt Aftale mellem regeringen (S), V, DF, SF, KF og LA (2021). Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund. Implementeret gennem Lov nr. 2157 / L 23 af 23. nov. 2021 om ændring af lov om almene bolig-er m.v. (indførelse af forebyggelsesområder m.m.)
- Regeringen (2010). *Ghettoen tilbage til samfundet. Et opgør med parallelsamfund i Danmark*. København: Socialministeriet. [Link til publikation](#)
- Damm, A.P., Hassani, A. & Sørensen, J.S. (2025). *Place-based Policies in Deprived Neighbourhoods: Opportunities for Preexisting Residents and Neighbourhood Revitalisation?* IZA Discussion Paper No. 17843. [Link til publikation](#)
- Lesner, R. V., Damm, A. P., Bertelsen, P., & Pedersen, M. U. (2022) The Effect of School-Year Employment on Cognitive Skills, Risky Behavior, and Educational Achievement. *Economics of Education Review*, 88, artikel 12241.
- Vasiljeva, K. (2024). *Flere elever i områder med boligsociale helhedsplaner består folkeskolens afgangsprøver (mini-analyse)*. BL – Danmarks Almene Boliger. [Link til publikation](#)
- Christensen, G., Christensen, M. L., Hjelmar, U., Espersen, H. H., Enemark, M. H., Mikkelsen, C. H., & Winkler, A. (2022). *Chanceulighed i udsatte boligområder: En analyse af boligsociale helhedsplaners bidrag til at forbedre børn og unges livschancer*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. [Link til rapport](#)
- Børne- og Undervisningsministeriet (2025). *Den socioøkonomiske reference for grundskolekarakterer: En vejledning til læsning og tolkning af resultaterne*. [Link til publikation](#)
- Ottosen, M. H., Andreasen, A. G., Dahl, K. M., Lausten, M., Rayce, S. B., & Tagmose, B. (2022). *Børn og unge i Danmark: Velfærd og trivsel 2022*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. [Link til rapport](#)
- Bjerre-Nielsen, A., & Gandil, M. H. (2024). Attendance boundary policies and the limits to combating school segregation. *American Economic Journal: Economic Policy*, 16(1), 90–227.
- Jensen, S. V., & Vitus, K. (2020). Broken interaction rituals, struggles for membership, and violence among young children in two Danish schools. *Symbolic Interaction*, 43(2), 284–307.
- Damm, A. P., Mattana, E., Nielsen, H. S. & Rouland, B. (2021). Academic Achievement and Wellbeing of Dual Language Learners: Evidence from a Busing Program. *Journal of Urban Economics*, 126, artikel 103358.
- Damm, A. P., Mattana, E. & Nielsen, H. S. (2022). Effects of School Displacement on Academic Achievement of Ethnic Minorities. *Labour Economics*, 79, artikel 102266.